

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»

на тему: **«Управління використанням прибутку підприємств»**

Виконавець:

студент ЦЗФН групи М5

Малостєва Т.А.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Величко Г.О.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Теоретичні основи управління прибутком підприємств в Україні. 7	
1.1. Сутність прибутку та механізм управління ним на підприємстві	7
1.2. Інформаційно-правове забезпечення механізму управління прибутком підприємств в Україні.....	23
Розділ II. Аналіз управління прибутком на прикладі ТОВ а/ф "Дністровська"	28
2.1. Аналіз фінансово-господарського стану підприємства ТОВ а/ф "Дністровська".....	28
2.2. Аналіз прибутку підприємства ТОВ а/ф "Дністровська"	37
2.3 Фактори, що впливають на механізм управління прибутком підприємства..	44
Розділ III. Шляхи вдосконалення механізму управління прибутком	49
3.1. Шляхи збільшення прибутку на підприємстві ТОВ а/ф "Дністровська".....	49
3.2 Вдосконалення механізму управління прибутком на підприємстві ТОВ а/ф "Дністровська".....	57
Висновки.....	61
Список використаної літератури.....	64

ВСТУП

В умовах ринкових відносин підприємство повинне прагнути якщо не до одержання максимального прибутку, то принаймні до того обсягу прибутку, що дозволяв би йому не тільки міцно утримувати свої позиції на ринку збуту своїх товарів і надання послуг, але і забезпечувати динамічний розвиток його виробництва в умовах конкуренції. В остаточному підсумку це припускає знання джерел формування прибутку і методів по кращому їхньому використанню, а отже потребує від керівництва підприємствам мати довгострокову стратегію щодо управління прибутком підприємства.

Нині в Україні в умовах реформування економіки спостерігається тенденція до значного зниження рівня рентабельності виробництва, що означає збитковість багатьох підприємств. У зв'язку з цим управління підприємством вимагає вдосконалення методів оцінки і прогнозування прибутку. Чим більше уваги приділяється цій економічній категорії, тим ефективніше функціонує підприємство. Усе це зумовлює необхідність дослідження теоретичних засад функціонування прибутку і його впливу на темпи і пропорції суспільного відтворення.

Політика управління формуванням прибутку підприємства повинна бути спрямована на максимізацію розміру позитивного фінансового результату через виконання комплексу завдань щодо забезпечення зростання обсягів його діяльності, ефективного управління витратами, підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізації складу та структури обігових коштів, підвищення продуктивності праці та системи управління суб'єктом господарювання.

Огляд останніх джерел. Проблеми забезпечення ефективного стратегічного управління прибутком підприємств стали предметом дослідження багатьох вчених-економістів, серед яких: С. М. Баранцева, І. А. Бланк, В. І. Куцик, А. М. Поддєрьогін, В. В. Худа, М. Г. Чумаченко. Віддаючи належне вагомому науковому доробку науковців у сфері дослідження даної проблематики зауважимо, що проблема формування концептуальних засад стратегічного управління прибутком підприємства у системі забезпечення його довгострокового економічного розвитку

залишається невирішеною, що обумовлює науковий інтерес та практичну значимість її дослідження.

За даних умов проблеми виживання, забезпечення ефективної діяльності та економічного розвитку вітчизняних суб'єктів господарювання повністю покладаються на їх власників та менеджерів, які повинні усвідомлювати нагальну необхідність забезпечення ефективного стратегічного корпоративного менеджменту, ключовим напрямом якого є стратегічне управління прибутком підприємств. Адже, лише за умови застосування ефективної системи стратегічного управління прибутком, яка є важливою сучасною технологією стратегічного менеджменту, управлінський персонал може забезпечити стійке підвищення прибутковості, ринкової вартості та довгостроковий економічний розвиток підприємств.

Актуальність теми дипломної роботи полягає в тому, що прибуток це важливий показник фінансово-господарської діяльності підприємства, який дає можливість розширювати матеріально-виробничу базу, залучати інвестиції у оновлення та модернізацію основних засобів виробництва, покращувати рівень заробітної плати, дає змогу збільшувати обсяги податкових платежів до бюджетів різних рівнів.

Метою дипломної роботи є обґрунтування концептуальних основ для здійснення ефективного стратегічного управління прибутком підприємств, спрямованого на забезпечення стійкого підвищення прибутковості, ринкової вартості та досягнення економічного розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковій перспективі.

Поставлена мета обумовила необхідність вирішення ряду **взаємопов'язаних завдань**:

- розглянути теоретичні аспекти організації процесу управління прибутком на підприємстві;
- дослідити систему управління прибутком на одному із діючих вітчизняних підприємств;
- навести пропозиції щодо розробки комплексної методики управління прибутком підприємства.

Предметом дипломної роботи є економічні відносини, які виникають в процесі розподілу прибутку підприємства.

В якості об'єкта дипломної роботи виступає процес управління прибутком на підприємстві ТОВ а/ф "Дністровська".

При написанні дипломної роботи я керувалася такими **методами дослідження** як: економічного аналізу, синтезу, порівняння, аналогії, узагальнення, економіко-математичні, економіко-статистичні, коефіцієнтів та інші.

Дипломна робота складається із вступу, основної частини та висновків. У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, визначаються мета, завдання, предмет та об'єкт дослідження. основна частина присвячена дослідженню поставленої проблеми. У висновках сформульовано основні результати дослідження.

Інформаційно-правова база дипломної роботи. Основними нормативно-правовими актами в Україні, що здійснюють регулювання прибуткової діяльності, є Господарський, Податковий, Цивільний кодекси, закон України «Про прибуток підприємств», які містять правові основи господарської діяльності, регулюють відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів та відносини, котрі регулюються цивільним законодавством, загальні правові й економічні засади прибутку підприємства. Податковий кодекс містить перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків і зборів, їх права й обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження та обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства, в тому числі й правила оподаткування прибутку.

До інформаційної бази дипломної роботи можна віднести навчально-методичну інформацію, яка була отримана в процесі виконання навчально-виробничої практики, у роботі також використовувалися дані сайту "smida.gov.ua".

В процесі написання дипломної роботи та проведенні аналізу показників фінансово господарської діяльності, використовувалися перша, друга, третя форми фінансової звітності бухгалтерського обліку, а саме:

1. Форма № 1 бухгалтерської звітності "баланс підприємства

2. Форма № 2 "Показники фінансово-господарської діяльності"

3. Форма № 3 "рух коштів".

Структура роботи складається з трьох розділів. Перший розділ розкриває теоретичні підходи щодо визначення основного поняття, а саме "управління прибутком підприємств". Наведена певна термінологія та дано (прибуток, прибутковість підприємства, активізація інвестиційного стану). Другий розділ висвітлює аналіз показників прибутковості, визначає перелік факторів, що впливають на прибуток підприємства.

Третій розділ пропонує рекомендації та підходи щодо управління прибутком підприємства.

ВИСНОВОК

На підставі проведених досліджень можна зробити висновок, що прибуток підприємства повною мірою піддається управлінським діям, оснований на певних принципах і наукових підходах. Це ще раз підкреслює, що для управління прибутком підприємства як економічним об'єктом, який має велике значення для підприємства і покликаний виконувати стимулюючу функцію в його діяльності, необхідно застосувати дієві інструменти управління. Значна роль прибутку в розвитку підприємства та забезпеченні інтересів його власників і працівників визначають необхідність ефективного і безперервного управління ним. Управління прибутком являє собою процес розробки та прийняття ефективних управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування та розподілу і використання на підприємстві з метою максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періодах .

Одержання прибутку є головною метою організації та ведення будь-якого виду підприємницької діяльності.

Прибуток – це втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення цієї діяльності. Прибуток підприємства характеризується своїм багатогранним значенням та різноманітням аспектів, в яких він виражається. В умовах ринкової економіки значення прибутку істотно зростає.

Прибуток найбільш повно відображає результат підприємницької діяльності, забезпечує фінансування розширеного виробництва, соціально-економічного розвитку підприємства, є джерелом матеріального заохочення працівників і базою для розрахунків інвестиційної привабливості підприємства, а також виступає джерелом формування доходів державного бюджету.

ТОВ а/ф "Дністровська" є важливим стратегічним підприємством Одеської області, що спеціалізується на виробництві сільськогосподарської продукції. Саме на це підприємство покладено відповідальність за реалізацію продовольчої програми країни. Підприємство виробляє продукцію рослинницької галузі, зокрема,

зернові, кормові, технічні культури, а також продукцію м'ясо-молочної галузі. Є важливим регіональним постачальником сировини на багатьох провідних підприємствах Одеської області.

За останні роки на підприємстві ТОВ а/ф "Дністровська" суттєво покращився фінансовий стан фінансово-господарської діяльності, зокрема:

1. Відносно стабільний рівень прибутковості, за винятком кризових 2014-2015 рр.

2. Оптимізація трудових ресурсів та підвищення рівня заробітної плати працівників.

3. Виважена політика в області калькуляції виробничої собівартості.

4. Реалізація програм, які надають змогу залучити нове сучасне обладнання, а також нові МТА.

5. Підвищення рівня конкурентоспроможності продукції, що виробляється на підприємстві.

6. Стратегія формування прибутковості підприємства на 2018-2020 рр.

7. Бюджетування прибутку та видаткової частини.

Система організаційного забезпечення стратегії управління прибутком – це взаємозалежна сукупність підрозділів підприємства, що розробляють і приймають управлінські рішення за окремими аспектами формування і використання прибутку та несуть відповідальність за їх результати.

Основними завданнями управління прибутком є:

1. Виявлення резервів збільшення прибутку за рахунок виробничої діяльності, інвестиційних і фінансових операцій.
2. Виявлення резервів нарощування прибутку за рахунок оптимізації постійних і змінних витрат, обґрунтування облікової політики підприємства, цінової політики, податкової політики.
3. Оцінювання прибутковості виробничої і комерційної діяльності.
4. Визначення підприємницького ризику.
5. Зміцнення конкурентних позицій підприємства за рахунок підвищення ефективності розподілу і використання прибутку.

Стратегія управління формуванням та використанням прибутку підприємства передбачає виконання функцій: планування (оперативне та стратегічне планування формування та використання прибутку), облік і аналіз (попередній, поточний, підсумковий, перспективний), регулювання (рівня рентабельності, прибутковості окремих підрозділів і видів товарної продукції, тактичних і стратегічних цілей розвитку), координації, контролю (попередній, наступний, поточний) та стимулювання.

Таким чином, згідно отриманих даних, можна зробити висновок, що відповідно до обраної політики формування та управління прибутку, керівництво ТОВ а/ф "Дністровська"

керується наступним:

1. Близько 40,0 % видатків під ФОПО впливає на формування прибутку.
2. Завдяки механізму управління прибутку, акціонери дають можливість генерувати близько 25,0 % прибутку
3. Близько 30,0 % видатків конвертують у податкові відрахування
4. Близько 5% відраховуються на інноваційні технології, які залучаються у сучасне виробництво.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренко Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М., Фінанси підприємств: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К., 2014.
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779с.
3. Бабицька О.О. Ефективність управління прибутком сільськогосподарських підприємств / О.О. Бабицька // Облік і фінанси.– 2013.– № 2 (60).– С.118-122.
4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік: роздуми вченого. – Житомир: ПП „Рута”, 2013.-100 с.
5. Бабич А.М. , Павлова Л.Н. Финансы: Учебник. – М.: ФБК – Пресс, 2013. – 758с.
6. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. – К.: Ника -Центр, 2003.-528с.
7. Білик М., Надточій С. грошові потоки підприємства у мікро- та макроекономічному аспекті // Фінанси України. – 2014. - №6. – с. 133-147.
8. Білуха М.Т., Дмитренко М.Г., Микитенко Т. В. Фінансовий Контроль: теорія, ревізія, аудит: Підручник.-К.: Українська академія оригінальних ідей, 2015. – 888 с.
9. Бланк І.О. Фінансово-економічні проблеми розвитку торговельних підприємств України // Вісник КНТЕУ. – 2016. - №5. – с. 28-39.
10. Варівка В. Аналіз ділової активності як інструмент управління грошовими потоками //Актуальні проблеми економіки. – 2008. - №2. – С.184 – 191 .
11. Василик О.Д. Податкова система України. Навч. пос. – К.: ВАТ “Поліграфкнига”, 2004. – 478 с.
12. Величко В. О., Дейніс Л.М. Тарасова О.В., Одеса.- ОНЕУ, 2012 р.
13. Вітчинський В.В., Скілько В. І. Планування обсягу реалізації продукції та дебіторської заборгованості підприємства в умовах невизначеності // Фінанси України. – 2006. - №5. – с. 27-31.
14. Герчикова И.Н. Менеджмент: Учебник.- М.: ЮНИТИ, 2003. – 501 с.
15. Гетьман О. О. Економіка підприємства : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів]. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.

16. Голубєва Т. С. Методологічні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства / Т. С. Голубєва, І. В.
17. Грідчина М.В. Управління фінансами акціонерних товариств. Навч. пос. – К.: А.С.К., 2005. – 384 с.
18. Гречан А.П., О.С. Бондаренко. Інноваційний підхід до управління фінансами підприємств // Проблеми науки. – 2008. - №2. – с. 2-7.
19. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: Підр. – К.: Книга, 2014. – 560 с.
20. Господарський кодекс України. Закон України // Відомості Верховної Ради України. -2014.-№18-22.
21. Дем'яненко М.Я. Фінансові чинники формування доходів у сільському господарстві / М.Я. Дем'яненко // Економіка АПК. – 2016. – № 5. – С.18-20.
22. Економічний аналіз господарської діяльності. / В. І. Іващенко, М.А. Болух — К.: ЗАТ «Нічлава», 2014. — 215 с.
23. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А Болух, В.З. Бурчевський, М. І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченко. — К.: КНЕУ, 2014. — 540 с.
24. Захарін С.В. Прибуток як джерело інвестицій інновацій//Проблеми науки. – 2017. №7. – с.26-28.
25. Захарченко В.О., Счасна С.І. Систематизація методів оцінки фінансового стану підприємства // Фінанси України. – 209. №1. С.137-141.
26. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз : теорія і практика : [підручник] / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній ; за ред. проф. А. Г. Загороднього. – Львів : Магнолія Плюс, 2016. – 428 с.
27. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент. Навч. Посіб. – 2-ге вид. перероб. І доп. – К.: Знання, 2015. – 485 с.
28. Корецький М.Х., Дацій Н.В., Пельтек Л.В. Управлінський облік: Навч.посіб. – К.: ЦУЛ, 2015. – 296 с.
29. Котляр М.Я. Оцінка фінансової стійкості підприємства на базі аналітичних коефіцієнтів // Фінанси України. – 2014. №1. – С.113-117.
30. Кривицька О. Р. Теоретико-організаційні засади фінансового менеджменту формування прибутку підприємства / О. Р. Кривицька // Проблеми трансформації

- соціально-економічної системи в Україні : [збірник наукових праць]. – Острого : Вид-во «Острозька академія», 2014. – Вип. 5. – С. 148–159.
31. Кривицька О. Р. Критерії ефективності формування прибутку підприємств в умовах ринкової економіки / О. Р. Кривицька // Економіка і управління. – 2016. – № 1 (43). – С. 98–103.
 32. Кривицька О. Р. Формування прибутку підприємств в умовах ринкової економіки / О. Р. Кривицька // Фінансова система України : [збірник наукових праць]. – Острого : Вид-во «Острозька академія», 2015. – Вип. 11. – С. 281–288.
 33. Кучер Л.Ю. Науково-теоретичні підходи до інтерпретації дефініції «прибутковість» / Л.Ю. Кучер // Вісник ХНТУСГ: Серія «Економічні науки». Вип. 99. – Х.: ХНТУСГ, 2014. – С. 49–56.
 34. Лойко В.В. Економіка підприємства: навч. посібн. / В.В. Лойко, Т.П. Макаровська // – К.: КНУТД, 2015–267 с.
 35. Лабенко О.М. Визначення основних факторів формування прибутку сільськогосподарських підприємств / О.М. Лабенко // Економіка АПК. – 2007. – № 7. – С.112-114.
 36. Непочатенко О.О. Економічний зміст поняття «прибуток» підприємств / О.О. Непочатенко, О.Г. Рудь // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету Вип. 64. Ч. 2: Економіка. – Умань: УДАУ, 2017. – С.256-260.
 37. Партин Г.О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: Монографія / Г.О. Партин. – К.: УБС НБУ, 2014. – 219с.
 38. Плаксієнко В.Я. Прибутковість виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах / В.Я. Плаксієнко // Вісник ХНАУ: Серія «Економічні науки». – Х., 2016. – № 8 – С. 9–15.
 39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати” (Наказ МФУ №87 від 31.03.1999 р.) Зі змінами та доповненнями // www.ligazakon.ua
 40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №2 «Баланс» від 31.03.2015 №87 зі змінами та доповненнями – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.liga.net
 41. Рибалка О. Формування системи показників фінансового стану підприємства для оцінки ймовірності банкрутства // Економіст. – 2016. №9. – С.63-65.

42. Рибалко Н. Фінансові ресурси підприємств: грошові кошти чи щось більше // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. №14. – С. 28 – 31.
43. Родіонов Ю. Ф. Стан і перспективи розвитку роздрібної торгівлі споживчими товарами в Україні / Ю. Ф. Родіонов // Маркетинг и реклама. – 2013. – №1. – С. 14–16.
44. Рилєєв С.В., Хариневич Д.О. Основні напрями удосконалення інформаційного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. Наукова конференція // intkonf.org
45. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : [навч. посіб.] / Г. В. Савицька. – [3-тє вид., випр. і доп.]. – К. : Знання, 2013. – 668 с.
46. Сагалакова Н.О. Економічна діагностика діяльності торговельного підприємства / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – К.: КНТЕУ. 2014. – 20 с.
47. Стельмащук А.М., Смоленюк П.С. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 528с.
48. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посібник – К.: КНЕУ, 2016. – 526 с.
49. Статистичний щорічник України за 2015 рік.
50. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. / Г.В. Савицька – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2014. – 668с.
51. Туган-Барановський М.І. Політична економія: Курс популярний / М.І. Туган-Барановський – К.: Наукова думка. – 2014. – 261 с.
52. Фінансовий аналіз. Конспект лекцій для студентів спеціальностей «Облік і аудит», «Фінанси» всіх форм навчання / Укл.: Мовчаренко В.В., Козир З.І. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2015р. – 144.
53. Фінанси. Практикум: Навчальний посібник. Азаренкова Г.М., Борисенко І.І. К.: Знання, 2008. – 279 с.
54. Фінансова діяльність підприємства: Підручник/ Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 2005. – 384 с.

55. Фінансове планування і управління на підприємствах : [навч. посібник] / Г. А. Семенов, В. З. Бугай, А. Г. Семенов, А. В. Бугай. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 432 с.
56. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. Посіб. – К.: ЦУЛ, 2007. – 320 с.
57. Худа В.В. Управління прибутком підприємств в умовах трансформації економіки України // В кн.: Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції: Збірник наукових праць. – Луцьк: Надстир'я, 2004, с.168-173
58. Худа В.В. Прибуток підприємств як об'єкт економічного управління // Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ: Вип.. І. Економічні науки – Чернівці: АНТ Лтд, 2005. – 544 с.
59. Худа В.В. Прибуток в системі управління підприємством // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету: Спецвипуск наукових робіт молодих учених – Київ: 3/2005. – 208 с.
60. Худа В.В. Функції прибутку в системі управління підприємством // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Розвиток економіки в трансформаційний період: глобальний та національний аспекти”. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – Том IV. – 220 с.
61. Цигилик І.І., Бойчук О.М. Роль аналізу фінансової діяльності підприємства у системі стратегічного управління // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. - №7. – С.8-14.
62. Чимирис О.В. Прибуток як цільова функція діяльності підприємства // Торгівля і ринок України: Тем. зб. наук. пр. – Донецьк: Дон ДУЕТ, 2001. – Вип.. 12, т. 3. – С. 272-276.
63. Чимирис О.В. Управління якістю прибутку підприємства в контексті міжнародних стандартів // Торгівля та ринок України: Тем. зб. наук. пр. – Донецьк: Дондует, 2003. – Вип.. 15, т.1. – С. 310-319.
64. Чухліб О. А. Управлінське рішення щодо витрат у собівартості продукції / О. А. Чухліб // Фінанси України. – 2008. – №2. – С. 129–137.

65. Череп А. В. Організація управління адміністративними витратами на підприємствах / А. В. Череп // Економіка та держава : міжнародний науково-практичний журнал. – 2009. – №5. – С. 50–52.
66. Шипіна С.Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку / С.Б. Шипіна // Вісник Житомирського державного 20 технологічного університету. Серія «Економічні науки». – Житомир, 2012. – № 1 (59). – С. 229–232.